

Flere doser av samme medisin, mens pasienten blir sykere

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til drift av sykehusene med 1,79 mrd kroner (inkl. videreføring av tilleggsbevilgningen på 700 millioner som ble gitt i 2007) og til fornyelse av utstyr og bygninger med 1,67 mrd. Regjeringen opprettholder resultatkravene.

Satt opp mot sykehusenes akkumulerte regnskapsmessige underskudd på nesten 18 mrd kroner (i perioden 2002-2006) og den negative økonomiske utviklingen som har vært fra 2005 til 2006 (jfr rapport fra Beregningsutvalget for spesialisthelsetjenesten, juli 2007), ser vi ikke at regjeringen gjør noe annet enn å skrive ut flere doser av samme uvirksomme medisin.

Departementet skriver selv (kap. 732 Regionale helseforetak): "*Gjennomgang av de regionale helseforetakenes økonomiske status etter 1.halvår viser at de fleste regioner har store omstillingsutfordringer for å nå resultatkravet for 2007.*"

og videre:

"Som oppstillingene over resultatutviklingen og prognose for resultat i 2007 viser, er den økonomiske situasjonen i de regionale helseforetakene fortsatt meget stram og alle regioner arbeider aktivt for å tilpasse seg eiers resultatkrav. Samlet må det realiseres en betydelig omstilling for å komme i økonomisk balanse. Departementet ser meget alvorlig på denne situasjonen."

og videre:

"Selv om alle regionale helseforetak styrer mot balanse i 2007, ligger det nå an til et samlet underskudd på om lag 1 mrd. kroner inneværende år. Regionale helseforetak må omstille og effektivisere driften slik at de oppnår økonomisk balanse. For at de økte bevilgningene skal få den tilsiktede effekt på pasienttilbudet, må det fortsatt være betydelig trykk på omstillingsprosesser i helseforetakene."

Underfinansieringen og opprettholdelsen av resultatkravene - det som departementet kaller "fortsatt betydelig trykk på omstilling" - vil svekke sykehusstilbudet, øke rovdriften på de ansatte i sektoren, gi dårligere kvalitet på pasientbehandlingen og forsterke utryggheten i befolkningen. Sykehusene må nå få rom for å fokusere på pasienter og kvalitet, i stedet for å bli kjeppjaget til stadige omstillingsprosesser som ene og alene skyldes underfinansieringen fra sentrale myndigheter.

I et land med så stor offentlig og privat rikdom er det absurd at helseforetakene skal sultefores og kjempe med ryggen mot veggen for å nå et urealistisk resultatkrav. Folkebevegelsen krever at det må tilføres vesentlig mer midler både til drift, utstyr og vedlikehold av bygninger.

Folkebevegelsen krever ny og bredere evaluering av reformen!

I Folkebevegelsen for lokalsykehusenes alternative evaluering av helseforetaksreformen (presentert på konferanse i Oslo 3. september 2007) ble det påvist at evalueringen som er gjennomført i regi av Forskningsrådet ikke er tilstrekkelig som grunnlag for å vurdere sykehusreformens faktiske konsekvenser på en rekke viktige områder.

Også i den siste av evalueringsrapportene innrømmes dette, når Forskningsrådet selv skriver: *”En viktig ambisjon for resultatevalueringen var å vurdere sykehusreformens effekt på kvaliteten i behandlingstilbudet – både den faglige, men også slik den vurderes av pasientene. Dessverre viste det seg vanskelig å få fram prosjekter som kunne vurdere dette. Hovedgrunnen til dette er i stor grad mangelfullt datagrunnlag i Norge på disse viktige områdene. Evalueringen har dermed ikke kunnet besvare denne delen av mandatet. Det foreligger med andre ord ikke god kunnskap om mulige effekter av sykehusreformen på behandlingstilbudets medisinske kvalitet og pasientenes opplevelse av det. Det mangler analyser av reformens konsekvenser både med hensyn til behandlingsprosesser/-praksis, medisinsk resultat og grad av involvering av og innflytelse fra pasientene i behandlingsforløpet”* (Resultatevaluering av sykehusreformen, 5.6. Kvalitet og faglig innhold (s. 144). Norges forskningsråd 2007).

I statsbudsjettets avsnitt om "Oppfølging av evalueringen" skriver departementet at en har gjennomført flere tiltak for å videreutvikle og forbedre modellen, og en avslutter med at *”Oppfølging av evalueringen i form av flere konkrete utviklings- og forbedringstiltak vil bli gjennomført innenfor rammene av (Nasjonal helseplan)”*.

Vi kan ikke se at departementet tar konsekvensen av at en faktisk ikke har fått evaluert flere av de viktigste områdene! Generelt fremstilles resultatene fra evalueringen her på en måte som ikke gjenspeiler de problemene befolkning, pasienter og ansatte opplever.

Det mangler også en diskusjon om foretaksmodellen faktisk er egnet for styring av sykehussektoren, noe vi har utfordret regjeringen på i vår alternative evalueringsrapport!

Vi kan ikke se at den rød-grønne regjeringen gjennom sitt forslag til statsbudsjett tar inn over seg den kraftige kritikken mot reformen som har vært fremmet av blant annet fagfolk innen helse og organisasjon/ledelse.

Folkebevegelsen for lokalsykehusene krever derfor en ny og bredere evaluering av sykehusreformen. Vi trenger en evaluering som tar utgangspunkt i den politiske kritikken som er reist om foretaksmodellens egnethet og de manglene ved evalueringen som også fagmiljøene selv har pekt på.